

POTŁUCZONY (6) *part praet pass pf*

Pierwsze o jasne, drugie z tekstów nie oznaczających ó.

sg m N potłuczony (1). ◇ pl N m pers potłuczeni (1); -eni (1), [-ęni]. subst potłuczon(e) (2). ◇

A subst potłuczon(e) (2).

Składnia dopełnienia sprawcy: potłuczony od czego (7).

Sł stp, Cn, Linde brak.

Który uległ zniszczeniu w swej strukturze fizycznej wskutek siły uderzenia (uderzenia) (6) :

a. Rozbity na kawałki; zburzony (4) : [insze wszystkie okna potłuczone i na poły pospawane [...] przerabiał [szklarz] i poprawował ołowem *InwBiskWłocł 1582 166.*]

W porównaniu (1): Byłem od wśyftkich ták marnie ná wśsem odrzucony/ Iáko gárnyec ktory bywa w niwecz potłuczony *LubPs H2v.*

Wyrażenia: »mury potłuczone« (1): gdy Themiftoklefiá Atheny łobie wybráli zá Krolá/ kázał co prędzey mury potłuczone stáwić z nowu około miáftá *BielSpr 37v.*

»potłuczony na proch« (1): Przeto z tego odpufzczoná będzie niepráwość domowi Iakobowemu: [...] gdy położy wśyftki kámienie ołtarzowe iáko kámienie potłuczone ná proch [*sicut lapides cineris allisos*]/ nie będą sthać gaie bałwáńłkie áni bożnice. *Leop Is 27/9.*

»wniwecz potłuczony« (1): *LubPs H2v cf W porównaniu.*

Szereg: »zrąbany albo potłuczony« (1): wśyftki Obrazy ryte niechay będą zrąbáne/ álbo potłuczone *KrowObr 111.*

b. Drobno utłuczony (1) : Profo tłuc ná Iágły/ áby potłuczone były/ by ich nawięcey było/ przed Bożym národzeniem *GostGosp 76.*

c. Przygnieciony czymś spadającym (1) :

[*potłuczony czym: StryjKron 391 cf Szereg.*]

Wyrażenie: »od gradu potłuczony« (1): *Excussi grandine, Od gradu potłuczeni. Mącz 339b.*

[*Szereg:* »potłuczony i poduszony«: co nawiętsze drzewá y kłodziny wkoło drog zewśząd podrąbiwśzy/ sídlá y záfadkę ná Niemcow wczynili. A gdy iuśz Márśzałek Prufki y wośfko iego niewiedząc o oney chytrey záfadce do lálá wciągnęli/ [...] drzewy potłuczeni y podufzeni byli *StryjKron 391.*]

Synonimy: **a.** *podruzgany, podruzgotany, rozbity, roztrącony, zburzony, zgruchotany, zniszczony.*

Cf **POTŁUC, STŁUCZONY**

KW, ZCh